GAZETA KRAKOWSKA

Nro 9.

Z KRAKOWA DNIA 31 STYCZNIA 1821 ROKU WE SRODĘ

— *Z Krakowa.* —

W dalszym ciągu ośmnastego Posiedzenia Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey dnia 29 Grudnia 1820 roku.

JW. Prezyduiący w Kommissyi Skarbowey Reprezentant Assessor Seymu Florkiewicz przedstawił Izbie Prawodawczey modyfikacyią proponowaną przez Kommissyią Skarbową co do proiektu przywracaiącego dawne podymne po wsiach i ustanawiaiącego nową opłatę od przybyłych po wsiach dymów. Kommissyia Skarbowa będąc opinii, aby podwyższony na włościan podatek dymowego o połączoną kwotę Złp. 15,800 był zmnieyszony, w uwadze przytem, że do podobnego ulżenia acżkolwiek w innym sposobie i Obywatele Miasta Krakowa maią prawo, znalazła rzecz sprawiedliwą, aby z ogółu podatku dymowego przez Miasto Kraków opłacanego summa 25,000 Złp. odiętą została, a tak gdy umnieyszone na wsiach i na Miasto Kraków podymne wynosiłoby 40,800 Złp. przedstawiła fundusze na zastąpienie: 1) z niepodanego na Budżet przychodów podatku Subsidium Charitativum Złp. 24,769 przez Izbę Prawodawczą nieodwołanego. 2) Z utrzymanego podatku Kamelaryynego przez Miasto Kaźmierz żydowskie opłacanego Złp. 6536. 3) Z summy 9495 Złp. na rocznych wydatkach mogącey bydź oszczędzoney.

JW. JX. Paszkowicz, delegowany z Kapituły mowił o należnym względzie dla włościan Domki swoie na gruntach Plebańskich bez żadnego gruntu ornego maiących, albo tylko kilka lub kilkanaście zagonów z gruntów Plebańskich posiadaiących, a w zastępstwie, których dotąd Plebani podatek dymowy w kwocie Złp. 10 gr. 15 opłacaią, żądał przeto, aby Rządzący Senat zwracaiąc uwagę na nędzny stan Plebanów, umieścił w proiekcie do nowego rozkładu podatku dymowego, iż domy dawniey na gruntach Plebańskich exystuiące, a żadnych albo bardzo mało gruntów maiące, ilość podatku dymowego nie Złp. 10 gr. 15, ale Złp. 4 iak dla nowo przybyłych domów uproiektowano opłacały, oadto aby w dobrach niegdyś Stołowych Królewskich włościanie osiedli i w połowie więcey iak w Dobrach Zie-

miańskich do opłacania podatku dymowego teraz obowiązani, i nawet z względu ścisłey sprawiedliwości przy opłacaniu tegoż podatku byli zostawieni, a to z powodów, iż gdy włościanom w Dobrach duchownych osiadłym przez odrzucenie proiektu zniesienia Subsidium Charitativum żadna ulga w opłacaniu podatków nie iest przyniesiona, przeto i włościanie niegdyś Dóbr Stołowych niepowinni bydź uwolnieni od opłaty półwiększey ilości podymnego, która ilość była i iest rodzaiem podatku Subsidii Charitativi; żądał nakoniec, ażeby przy lustracyi ubytku lub przybytku dymowego w dobrach duchownych i włościach Plebańskich przydany był od Władzy Biskupiey Kommissarz duchowny.

JW. Reprezentant Lipczyński, żądał dołączenia do modyfikacyi proiektu wych uwag, aby dymowe od włościan posiadaiących grunt było oznaczone na Złp 4, a bez gruntów Złp. 2, z tey zasady kto ma większą intratę większy podatek zn sić powinien, żądał przytem aby w Kommissyi do lustracyi dymów wyznaczoney, Obywatel Ziemianin był u yty

Izba Prawodawcza proponowane przez Kommissyią Skarbową modyfikacyie przyiąwszy Senatowi przesłać postanowiła z dołączeniem uwag wnoszących JJWW. Reprezentantów.

Następnie Prezyduiący w Kommissyi Prawodawczey Reprezentant Cywalibogowski, czytał opinią Kommissyi Prawodawczey za przyięciem proiektu do ustawy rozwiiaiącey artykuł 11 Kodexu Cywilnego w poszukiwaniu wierzytelności przez zagranicznych lub dwoch kraiowych Obywateli na Obywatelach tuteyszo kraiowych z powodu zniesionego Moratoryum, w którey zupełna wzaiemność postanowioną zostaie. Proiekt ten iednomyślnie w prawo zamieniony i Senatowi Rządzącemu do ogłoszenia przesłany został.

Nakoniec proiekt do ustawy nakazuiącey exkameracyą funduszów należących dawniey do Kanoniów Krzeszowickiey i Karniowskiey został iednomyślnie w prawo zamieniony z uwagą Kommissyi Skarbowey co do odtrącenia z pensyi w porządku dekretu Kommissyi Organizacyyney dnia 7 Stycznia r. 1817, gdyby który z Professorów uczących z Prebendy lub Kanonii Akademickiey miał taką intratę.

Na dziewiętnastem Posiedzeniu Seymu dnia 30 Grudnia 1820.

JW. JX. Reprezentant Paszkowicz, przymawiaiąc się do zamienionego w prawo proiektu do ustawy exkameruiącey fundusze należące do Kanonii Krzeszowickiey i Karniowskiey uczynił wniosek, ażeby nastąpił także zwrot dochodów z tego źródła od r. 1818.

JW. Marszałek oświadczył, iż wniosek ten iest przeciwny przyiętemu proiektowi, ktoreo dał mieysce exkameracyi od etatowego roku $18\frac{2}{2}$ i zwrot funduszów przez exkameracyą uchwalony iako odnoszący się do hoyności Reprezentacyi Narodowey nie może bydź rozciągniony do poprzednich użytków.

JW. JX. Reprezentant Paszkowicz, żądał przeto, ażeby nastąpiło wynagrodzenie z funduszów Akademii.

JW. Delegowany Senator Kurieński, oznaymił, iż za upłynione lata niema mieysca wynagrodzenie, gdy fundusze exkamerowane były własnością Narodową, w kassie publiczney na ten cel nic niepozo-

siało; dodał przytem, iż proiekt JW. JX. Reprezentanta Paszkowicza, iako po 13 dniu Posiedzeń wniesiony nie może mieć w tym roku skutku.

JW. Reprezentant Kadłubowski, w zabranym głosie zwracał uwagę na proiekta przez Rządzący Senat w zaprowadzeniu Lotteryi kraiowey i zniesieniu podatku Subsidium Charitativum inicyowane a z strony Izby Prawodawczey nie przyięte i utrzymywał co do nieprzyiętey Lotteryi zmnieyszenie przezto Dochodów Skarbu Publicznego, a korzyść dla Lotteryi Zagranicznych, które przez zaprowadzenie Lotteryi kraiowey upadłyby, gdy przeciwnie korzyść z tego źródła niepłonnie spodziewana za Granicę wyprowadzoną będzie, z którego funduszu mógłby podatek osobisty być zastąpionym; co do niezniesionego podatku Subsidium Charitativum odrzucenia w tem względzie Proiektu Senatu nie znayduwał zasady oprócz widoczney nierówności podatkowania i przekonania, że pomimo nayszczerszey chęci Rządzącego Senatu w ulżeniu ciężarów narodowi, Reprezentacya udziału z swey strony odmawia.

Poczem wprowadzony został pod decyzyią Izby Prawodawczey proiekt o urządzeniu Kunsztów, Rzemiosł i Professyi.

JW. JX. Reprezentant Dubiecki uważaiąc wprowadzony proiekt o Cechach za zmierzaiący do powrócenia konsumpcyi obmierzley wszystkim mięszkańcom, uznaney za obmierzłą i szkodliwą przez Reprezentacyą iako i Reskrypt wieczuie trwały Nayiaśnieyszego Protektora Rzpltey Krakowskiey Alexandra I. nie ducha czasu ale ducha konstytucyi rozwiiaiący, wszczególności co do Cechów Rzeźnickiego, Rybackiego i Piekarskiego proiektem Senatu nieobiętych, dowodził tych potrzebę w każdym duchu czasu i na poparcie swego wniosku złożył przywileia przez dawnych Królów Polskich tymże Cechom nadane traktatem i konstytucyią zastrzeżone.

JW. Delegowany Senator Kucieński z zbioru praw politycznych byłego Królestwa Polskiego dowodził, że za Władysława Jagiełły, Zygmunta I. i Zygmunta Augusta były kasowane Cechy, popieraiąc zaś proiekt Senatu uznawał ten za dążący do zaprowadzenia porządku w istniejących Cechach przez położenie zasad, wedle których całe postępowanie na ... oparte Senat rozwinie.

JW. Reprezentant Kozłowski z powodu Art: 19 proiektu zostawuiącego obok ustalenia Cechów Art: 4 nie obiętych wolność każdemu professyią do nich należącą ... sieśnienie przeto przywileiów Cechu Rzeźniczego i żądał zawieszenia decyzyi proiektu aż do nadeyścia odpowiedzi Senatu na ponowiony wniosek inicyowania proiektu o urządzeniu Wolnicy.

JW. Marszałek oświadczył, iż Senat Rządzący uważaiąc proiekt o Wolnicy iako przedmiot policyiny, uznał ten uległy swey władzy i zapewnił korzystanie z uwag proiektem JW. Reprezentanta Kozłowskiego obiętych, oddawszy ten pod rozwagę Komitetowi z swey strony mianowanemu ile i istnący Cech Rzeźniczy w tym względzie wprost udał się do Senatu.

JW. Reprezentant Kozłowski obstawał przy swym wniosku, iż proiekt o

Wolnicy iako część proiektu urządzaiące o Cechy przez połączenie z wprowadzonym proiektem należy do Izby Prawodawczey.

JW. Reprezentant Nowicki popieraiąc proiekt co do Cechów pewney doskonałości wymagaiących, oświadczył się przeciw exystencyi wszelkich innych Cechów iako stanowiących monopolium, a przeto szkodzących dobru publicznemu, i radził zostawienie tego przedmiotu Policyi iako dzielniey mogącey zapobiedz nadużyciom.

JW. Reprezentant Soczyński żądaiąc utrzymania Cechu Rzeźniczego odwołał się dotychże Przywileiów i uznawał że zaprowadzona Wolnica praw tych obok trwania przywileiów nadwerężać niemoże.

JW. Repr: Białecki z powodu zostawioney Art: 19 proiektu obok Cechu, wolności prowadzenia Professyi osobom do Cechu nienależącym, znaydował iakoby Cechów niebyło, a nadto dodał że Cech Bednarski potrzebuiąc z zasady ogólney dla Professyi oznaczoney wydoskonalenia powinien bydź objęty proiektem.

JW. Reprezentant Siemoński będąc za proiektem Senatu wniósł potrzebę urządzenia Cechów podług tychże przywileiów i ponowił przywiedziony poprzednio przykład od Egipcyan źródła naymędrszych praw, gdzie przez należny porządek w Cechach kwitnęły sztuki i dla tego nie wolno było mieć dwóch Professyi ani z iedney przechodzić do drugiey, radził przytem zastosowanie się do zasad ościennych Monarchii i unikać nowazyi.

JW. Reprezentant Słotwiński popieraiąc proiekt Senatu dowodził, że ten niezniosł przywileiów i Senat rozwiiaiąc zasady proiektu stósuie się do przywileiów.

JW. Reprezentant Nowicki mówił o potrzebie zabespieczenia w proiekcie losu podupadłych Braci Cechowych.

JW. Marszałek oznaymił, iż przez oznaczenie proiektem składki iest zapewnione wsparcie żądane.

JW. Reprezentant Sołtykowicz wyraziwszy obawę aby nieograniczona Wolnica nieprzyczyniła się do zwrotu Konsumpcyi, ile Senat Rządzący za przyczynę nieograniczenia Wolnicy udaiącym się o to Rzeźnikom uchylenie Konsumpcyi przedstawia, uczynił wniosek aby Artykuł względem Wolnicy był podany Izbie Prawodawczey iako część proiektu urządzaiącego Professye z powodu, iż kto stanowi całość do tego i część w położeniu zasad do utrzymania zgodnie z dobrem powszechnym Wolnicy należy, dodał przytem iż przez nieograniczenie Wolnicy Cech Rzeźniczy podług Art: 19 Proiektu w swych przywileiach ścieśniony zostanie i niebędzie odpowiedzialny za dostatek i zdrowość pokarmu, a tak dogodzenie Publiczności wymaga aby Senat dla styczności wprowadzonego proiektu przedstawił zasadę o Wolnicy decyzyi Izby Prawodawczey.

JW. Repr: Makolski był przeciw Cechowi Rzeźniczemu iako z swego przedmiotu żadnego wydoskonalenia i sztuki niepotrzebuiącemu, przywiódł przytem iż utrzymanie Cechu Rzeźniczego pociągnęłoby nieodzowną drogość mięsa, a przeto gdy wszystkie usiłowania Nasze na to dążą aby Klassie uboższey ile można ulgę przynieść, wypadłoby przeciwnie, iż za zniesieniem Wolnicy ubodzy mieszkańcy zniewoleni byliby drugie tyle mięso opłacać.

Przewodniczący w Kommissyi Prawodawczey Reprezentant Chwalibogowski popieraiąc proiekt i opinią Kommissyi Prawodawczey za przyięciem proiektu przedstawił: iż przedmiot urządzenia kunsztów, Rzemiosł i Professyi w położeniu zasad do tychże urządzenia w drodze administracyiney służyć maiących, iest iednym z naywięcey na uwagę zasługuiących i koniecznego zaięcia się wymagaiących i gdy wprowadzony proiekt Rządzącego Senatu iaśnie wykazuie chęć znalezienia środka pomiędzy uwolnieniem przemysłu od więzów iakiemi go mnostwo mniey potrzebnych korporacyów lub nieograniczone swobody korporacyów za potrzebne uznanych obarczaią, a nieładem z zupełnego usunięcia wszelkich prawideł wynikaiącym, środek zaś ten wskazuie uwaga nad przyczyną dla którey Cechy i i korporacye za potrzebne do udoskonalenia Rzemiosł, kunsztów i Professyi uznanemi zostały, i wynikaiący ztąd wniosek, iż Cechy, korporacye i wędrowki będąc niejako praktycznemi szkołami przystoią tylko kunsztom umieiętney wprawy, długiey nauki, tudzież zawiadamiania się o wynalazkach i porównywania dzieł wymagaiącym, a zatem że związki w celu samokupstwa sklecone, chociażby nadawanemi w równych czasach i z rozmaitych pobudek przywileiami uprawnion- niegodne są opieki Rządu. Uczynił przeto wniosek, iż gdy proiekt Rządzącego Senatu nieprzyzwoitościom dotąd cierpianym zapobiedz zdoła, i do pomyślności Kraiu przez wolność używania przemysłu w sposób przeznaczenia iakie Mu Wola Nayiaśnieyszych Proteguiących Dworów nadała, i stopniowi dzisieyszey oświaty odpowiadaiący, szczególniey przyczynić się może, iest nieodzownym aby kunszta, Rzemiosła i Professye niebyły zostawione losówi, lecz były tak urządzone iżby im ani na środkach uzyskiwania coraz większey doskonałości niezbywało, ani też stawały się łupem chciwości zazdrosnych lub prywatnemi widokami powodowanych osób.

Izba Prawodawcza proiekt o urządzeniu kunsztów, Rzemiosł i Professyi większością głosów w prawo zamieniwszy Senatowi do ogłoszenia i rozwinięcia zasad przesłać postanowiła; za proiektem było głosów 21 przeciwko 13.

(Dalszy ciąg w następnym Numerze.)

Leon Chwalibogowski,
Sekretarz Seymowy.

Z Warszawy d. 22 Stycznia.

Wypis z Protokułu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z Bożey Łaski,
MY ALEXANDER I.
Cesarz Wszech Rossyy, Król Polski
&c. &c. &c.

Na rapport Ukochanego Brata Naszego Wielkiego Xięcia Konstantego, Naczelnego Wodza Woyska Naszego Królewsko-Polskiego;

Zważywszy, iż nieochronną iest potrzebą zastąpić w szeregach woyska tegóż ubytek, iakiego w upłynionym doznało roku, skutkiem wydanych uwolnień i reform tak zwyczaynych, iako też na prawnych powodach opartych; postanowiliśmy i stanowiemy co następuie:

Artykuł 1. Celem utrzymania Woyska Naszego Królewsko-Polskiego na r. 1821 w komplecie stopy pokoiu, wybranem będzie poczynaiąc od d. 1 Listopada

bieżącego roku, na całey rozciągłości Królestwa, cztery tysiące rekrutów z rzędu popisowych.

Art. 2. Zaciąg ten uskuteczniony będzie wedle prawideł obiętych postanowieniami Naszemi z dat 1/13 Października 1816 i 13/25 Lipca 1819 r.

Art. 3. Wykonanie ninieyszego postanowienia Naszego, które w Dzienniku Praw umieszczonem będzie, Kommissyi Spraw Wewnętrznych i Policyi, i Kommissyi Woyny polecamy.

Dan w Warszawie dnia 1/13 Października 1820 roku.

(podpisano) ALEXANDER.

Minister Spraw Wewnętrznych i Policyi

(podp:) T. Mostowski.

przez Cesarza i Króla

(L. S.) Minister Sekretarz Stanu

(podpisano) Jg: Sobolewski.

Zgodno z Oryginałem:

Minister Sekretarz Stanu

(podpisano) Jg: Sobolewski.

Zgodno z Oryginałem:

Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady

(podpisano) Kossecki.

Zgodno z Wypisem:

Minister Sprawiedliwości

(podpisano) M. Badeni.

W Zastępstwie Sekr: Jen: Szef Biora,

Antoni Podbielski.

Z Paryża d. 13 Stycznia.

Izba Parów przyięła iednomyślnością proiekt względem przedłużenia do 6 miesięcy dotychczasowych podatków.

Jenerał Donadieu kazał w gazetach tuteyszych umieścić, iż członkiem izby Deputowanych, któremu Minister (rozumieiąc Xcia Richelieu) 100,000 Fr. za odstąpienie kwestury teyże izby po dwa razy ofiarował, sądził bydź P. Chateaudoubl, czego on nie przyiął. Sam P. Chateaudouble, który się teraz wypiera, opowiadał to wiary godnem osobom.

Pisemka P. Beratry "O Francyi, iaką zrobiono,, rozkupiono pierwsze wydanie w 24 godzinach. Autor opisuie w nim stosunki Francyi z obcemi Mocarstwami, woysko, administracyią wewnętrzną, sądownictwo i stan publicznego oświecenia.

Podług dziennika Sporów ieden z naszych Kontraadmirałów wynaleść miał telegraf, który nawet w nocney porze iest do użycia, daley iest widocznym niżeli zwyczayny, nie kosztuie iak trzecią część (600 Fr.) od tamtego, i powszechnie użyty, przynieść 1 mill. Fr. rocznego dochodu. Towarzystwo kupców zatrudniać się ma urządzeniem tego telegrafu. Doniesienia zwyczaynego telegrafu są powszechnie wiadomemi, tego zaś, ieżeli potrzeba, mogą bydź taiemnica.

Gdy do zostaiących na St. Domingo pod Rządem republikańskim portów przypuszczanemi byli Francuzi, i nawet doznawali względów, chociaż zazwyczay pod obcemi banderami przybywali, iest przeto powszechnem życzeniem, aby Rząd nasz korzystał z zaszłych tam teraz pomyślnych okoliczności, i rozpoczął z nowym Haytańskim Rządem układy o zapewnienie korzyści handlowi Francuzkiemu z tą wyspą. Zapewniaią, iż nadeszło iuż w tey mierze wiele próśb do naszego Ministeryum, i że stan kupiecki miasta Bordeaux postanowił żądać tegoż przez swoie członka w izbie Deputowanych.

Przybyły niedawno do Lyonu Anglik

czynił sobie przez dwa dni rozrywkę wyrzucając z okna pięcio frankówki na ulicę. Liczba zbieraiących była nadzwyczay wielka i żałowali tylko, że srebrny deszcz nie trwał dłużey.

Ludność Francyi, podług pism tuteyszych, powiększyła się od r. 1806 o dwa milliony.

Listy z Wiednia zaprzeczaią pogłosce, iakoby pomiędzy woyskiem Austryiackiem we Włoszech wszczęła się morowa choroba.

Monitor donosi z Wiednia pod d. 31 Grudnia, że utworzony został sztabowy korpus dragonów dla wewnętrzney służby główney kwatery, co uważaią za ostatni krok do urządzenia woyska na stopie woienney i gotowości do postępowania naprzód. Jenerał porucznik Baron Koller mianowany iest z znaczną płacą Jeneralnym kommisssarzem przy Austryiackim woysku we Włoszech. Dla uskutecznienia zawartey przez Barona Lebzeltern w Rzymie umowy, udaią się Austryiaccy kommissarze do miast kraiu Kościelnego, przez które woyska będą przechodzić, dla czuwania, żeby przechód nie był wcale dla mieszkańców uciążliwym.

Z Londynu d. 13 Stycznia.

Zastanowienia rzeczą godna iak dalece czytanie gazet stało się potrzebą ludu Angielskiego od nayniższey aż do naywyższey klassy. Maytkowie nawet okrętów wyprawy do bieguna północnego Hekla i Grypper nie mogli się obeyść bez tey konieczney potrzeby czytania, chociaż przez 83 dni znaydowali się w ustawiczney ciemności podczas którey barometr okazywał 50 stopni po niżey zero. Wydawano regularnie pisaną gazetę maytkom do czytania dawano. Kapitan Sabine był iey wydawcą, a Kapitan Parry pisał sztuki dramatyczne, które dla przepędzenia czasu wystawiano.

Zapewniaią, iż Kapitan Parry przeznaczony iest z okrętem Hekla na nową podróż odkryciów, ale okręt Grypper zastąpi okręt Furia. Mieysce tey wyprawy nie iest ieszcze oznaymione, wczem zdaie się, iż oczekuią na wiadomość od Porucznika Franklin, który czyni teraz lądem odkrycia w ognodze Hudson do rzeki miedzianey. Kapitan Lyon, który niedawno powrócił z Afryki i iak wiadomo towarzyszył młodemu Anglikowi Ritchie w iego odkryciach do Tambucto, dowodzić będzie okrętem Hekla w nowey wyprawie pod Kapitanem Parry.

Oppozycyyne pisma twierdzą, iż połączenie wyspy St. Domingo pod iednym rządem grozi niebezpieczeństwem spokoyności Murzynów wysp Zachodnio-indyyskich.

Rząd nasz i Francuzki są w teraźnieyszych okolicznościach tak z sobą zgodnemi iak ieszcze nigdy nie byli.

Królowa nie była od Dworu urzędownie uwiadomiona o śmierci swoiego brata Xięcia Augusta Brunswickiego, ale tylko przez swoich przyiaciół. Z powodu smutnego tego zdarzenia postanowiła na czas nie przyymować żadnych adressów i nie znaydować się na koncercie, który Lord Prezydent Londynu dać u siebie d. 17 b. m. postanowił.

Onegday rada gminna Londynu uchwaliła mnostwo postanowień potępiaiących postępowanie Ministrów przeciw Królowey, w których szczególniey naga-

niany iest charakter stawionych przeciw niey świadków, daley żądanie ukarania Ministrów, umieszczenie Królowey w modłach kościelnych i przywrócenie iey do wszystkich praw.

P. C. B. Bathurst mianowany iest następcą P. Canning w Ministeryium.

W Cheshire, Hampshire i Bedfordhire odbyły się zgromadzenia, dla uchwalenia adressów do parlamentu za Królową. Xże Bedford, HH. Carnarvon i Grosvenor, Lordowie Houard i Russel mówili w tych zgromadzeniach mocno przeciw Ministrom.

Podług naynowszych doniesień od brzegów Afrykańskich zachodzi teraz w Cesarstwie Marokańskim sprzeczka o tron. Nowym pretendentem do tronu iest Muley Jsmael, syn sławnego Muley Vezzid i wnuk teraźnieyszego Cesarza. Zdaie się, że ta walka nie będzie krótką, ponieważ woysko oświadczyło się za Muley Jsmael i ten został w Fez Cesarzem ogłoszony i koronowany. Stary Cesarz nie jest iednak z tronu złożony; a zatem znayduie się w tem państwie dwóch Cesarzów, z których ieden w Maroko, a drugi w Fez mięszka. Morowa choroba ustała zupełnie na brzegach Barbaryi; ale woyna domowa przeszkadzać ieszcze długo będzie handlu z Maroko.

Z Nowegoiorku d. 8 *Grudnia.*

Poseł Portugalski przy Ziednoczonych Stanach rozesłał do wszystkich konsulów narodu swoiego w kraiach naszych okólnik, ażeby z powodu teraźnieyszego niespokoynego stanu w Królestwie Portugalskiem nie wydawali paszportów ani okrętom, ani osobom do północnych portów tego Królestwa.

Z południowey Ameryki mamy wiadomość, że dwóch Deputowanych od Rzeczypospolitey Chili wysłanych zostało dla zawarcia zaczepnego i odpornego przymierza z Rzplitą Kolumbiyską. Z La Guayra donoszą, że Jenerał Morillo udał się do Calabozo dla ułatwienia rozpoczętych z Jenerałem Bolivar układów. Niektórzy mało sobie z tych układów obiecuią, inni zaś sądzą, że niepodległość posiadłości Hiszpańskich w południowey Ameryce uznaną zostanie. Potwierdza się także urzędownie, że dywizyia Jenerała Valdez zaymuie całą przestrzeń między Popayan i Mercadenes. Niema dnia, ażeby officerowie i żołnierze Królewscy do patryotów nie przechodzili, od których naywiększych doznaią względów. Jenerał Królewski Calzado żądał od Wicekróla Limy posiłku woyskowego, ale mu ten odpisał, że sam potrzebuie posiłku, ponieważ zagrożony iest attakiem floty Chiliyskiey pod Lordem Cochrane i woyska lądowego pod Jenerałem San Martin.

Z Turynu d. 4 *Stycznia.*

Tuteyszy Ces. Rossyski Poseł, Hr. Mocenigo, wyiechał ztąd zeszłey nocy do Laybach, dokąd uda się także nasz Minister spraw zagranicznych, Hr. St. Marsan. Z Rzymu, jak słychać uda się tamże Sekretarz stanu, Kardynał Consalvi, a z Florencyi Radca stanu Corsini. — Ludność stolicy tuteyszey wynosi teraz 89,334 ludzi, pomiędzy któremi 512 Xięży 99 zakonników, 55 zakonnic i 1684 żydów.

DODATEK
DO N^ro 9.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 31 STYCZNIA 1821 ROKU WE SRODĘ

Z Wiednia d. 22 Stycznia.

Król. Angielski Poseł przy naszem Dworze, Lord Stewart, poiechał ztąd dzisieyszey nocy do Laybach.

Gazeta Laybachska pod d. 16 b. m. zawiera co następuie: D. 12 między godziną 9 i 12 przed południem Nayiaśnieysi Cesarstwo nasi, z J. Cesarzewicowską Mcią Arcyxiężną Klementyną poiechali w galowych powozach do N. Króla obu Sycyliy, dla powinszowania mu 70tey rocznicy iego urodzin. Toż samo uczynił Nayiaśnieyszy Cesarz Alexander, a potem obecni tu zagraniczni Ministrowie i Posłowie, tudzież wyższe tuteysze cywilne i woyskowe władze. W tym dniu, iako też 13 i 14 iedli Monarchowie razem obiady u N. Cesarza Austryiackiego. — D. 13 iako dniu nowego roku podług dawnego kalendarza przyymował N. Cesarz Alexander powinszowania od Dworów C. K. Austryiackiego i Neapolitańskiego, iako też od obecnych tu Ministrów. W wieczór oświecone z tego powodu były zamek, w którym C. K. Dwór mięszka i miasto, które oświecenie raczyli NN. Cesarstwo nasi z Arcyxiężną Klementyną przy okrzykach licznie zgromadzonego ludu obeyrzeć. — Tegóż dnia przybył tu J. Królewicowska Mość Xżę Franciszek Modeny.

Z Neapolu d. 30 Grudnia.

Przeznaczona przez parlament kommissyia do kontrolowania władzy wykonawczey składać się ma z iednego Jenerała porucznika, dwóch Marszałków polnych, trzech Pułkowników i trzech Deputowanych parlamentowych. Deputowany Poerio nalegał, aby natychmist była wybrana, ponieważ ma ważne do udzielenia iey rzeczy.

Przesłane do Królewskiey sankcyi parlamentowe uchwały tyczą się zniesienia majoratów, opłat Biskupom składanych i grów hazardowych, tudzież, że gminy nie będą na przyszłość opłacać sędziów powiatowych, stróżów więzień, żywić więźniów, opłacać Plebanów i wikarych, ale wszystkie te koszta zastępować będzie skarb publiczny. Ze wszystkich prowincyy nadchodzą do parlamentu adressy podziękowania za iego postąpienie w d. 7 Grudnia, (względem poselstwa Królew-

skiego o wieździe do Laybach.)

Xiże Rejent wydał do Ministra woyny następuiące pismo: "Dla okazania korpusom huzarów i dragonów zupełnego moiego zadowolnienia za ich podczas ostatniey parady okazaną postawę i znaiomość służby, dozwalam obu tym korpusom zaciągać wraz z milicyią na straż do zamku Królewskiego.,,

Franciszek, Rejent.

Dziennik konstytucyyny pod napisem: "Niektóre myśli względem oskarżenia Ministrów przez przyiaciela oyczyzny,, powstaie przeciw usiłowaniu wynalezienia tam zbrodni, gdzie iey niema, i radzi poradzić się w tey nader delikatney sprawie przepisów rozumu, ludzkości i umiarkowania.

Z Madrytu d. 4 Stycznia.

Prefekt prowincyi Madryckiey odebrał od Ministeryium dnia 27 Grudnia rozkaz zamknięcia patryiotycznych klubów w kawiarni de la Cruz de Malta i Fontana de oro, i kazał ich mównicę rozebrać. Niewiadome członki o tem rozkazie zebrały się podług swoiego zwyczaiu w wieczór i nie mało się zadziwiły zastawszy zbroyną siłę do utrzymania onego. Pomimo tego iednak mówiło kilku członków uszczypliwie przeciw Ministrom i ułożyło prośbę do Króla o utrzymanie klubów, a oddalenie Ministrów, którą ieden z obecnych Alkadów podiął się u podnożka tronu złożyć. Tymczasem patrole rozpędziły uporne członki i głównego ich mówcę Mora, wydawcę dziennika konstytucyynego do więzienia zaprowadziły. Lud oświadczył się za utrzymaniem publicznego porządku i przeciw hałasuiącym: iakoż panuie tu zupełna spokoyność.

Sprzedarz dóbr Inkwizycyi idzie spieszno i znayduie się więcey na nie kupców niżeli się spodziewano.

Dziś obchodzona będzie w teatrze tuteyszym uroczyście rocznica powstania woyska narodowego w Andaluzyi.

D. 31 Grudnia fregata Konstytucyia przybyła z konwoiem 8 statków z Hawanny z 3,127,857 piastrow i wielu kosztownemi towarami. Przybyło także na niey 30 deputowanych od Mexyku do Stanów.

D. 30 Grudnia postawiony tu został wspaniały pomnik konstytucyi przy bramie Toledańskiey. W tymże dniu Prefekt przy stósowney mowie przypasał na ganku ratuszowym Jenerałowi Quiroga przysłany z Anglii honorowy pałasz. Quiroga odpowiedział na mowę Prefekta i liczna publiczności przyklaskiwała obu mowom.

Z powodu spraw Neapolu nieustaiący wydział Stanów miał długie posiedzenie. Wyiazd Króla do Laybach sprawił tu wielkie wrażenie. Ministrowski dziennik Universal wyraża: iż sprawa Hiszpanów i Neapolitanów iest właściwie iedna, z tą tylko różnicą, że Ferdynand 7my nie został iak iego stryy do Laybach zaproszony.

Z Lizbony d. 29 Grudnia.

Gdy obiory deputowanych ukończone iuż wszędzie zostały, przeto zgromadzą się d. 10 Stycznia Stany.

Tymczasowa junta wydała manifest do narodu Portugalskiego, Monarchów i ludów Europy. Opisuie w nim nieszczęścia, których naród Portugalski doznał przez oddalenie się Dworu, przez zajęcie

Francuskie, zamknięcie handlu, i t. d. W tak rozpaczaiących okolicznościach nie utracił przecież bohaterski lud uczuciów honoru, męztwa i wierności względem swoiego Króla, i działał nayodważniey, skoro tylko nadarzyła się sposobność, chociaż dokuczały mu okropnie ruina kraiu, wynoszenie się do Brazylii, 7mio letnia woyna, upadek rolnictwa i handlu, pobory woienne, uciskaiąca administracyia, i t. d. Gdyby Portugalczykowie nie byli ożywionemi miłością i uszanowaniem do swoiego Monarchy i iego wysokiey Dynastii, które to przywiązanie nosi prawie cechę religiyną; gdyby nie życzyli sobie iedynie przez iego sprawiedliwość i dobroć uzyskać potrzebne ulepszenia, mogli one pewnie w owczesnych okolicznościach wymusić. Lecz lud nieskażonego charakteru dalekim był od buntowniczych poruszeń, znosił spokoynie ciężar, spodziewaiąc się po znaney cnocie Króla swoiego ulgi. Z tem wszystkiem podczas pokoiu nawet wywieziono tysiące żołnierzy na prowadzenie woyny kosztem Portugalii w odległych okolicach; rękodzieła, fabryki, handel przeszły w ręce cudzoziemców, przełożenia i prośby patryiotów do Króla o powrot nie dochodziły go wcale i Monarcha był oszukiwany względem stanu i skłonności ludu swoiego. Nie zachwiał się lud w wierze do swoiego Króla, ale stanu tego dłużey znieść nie mógł, i t. d. Kończy się ten manifest nadzieią, iż Mocarstwa zagraniczne nie będą się sprzeciwiać słusznym życzeniom ludu, które nie mogą mieć żadnego gorszącego na Europę wpływu.

Powyższa junta uczyniła także krok którego była Rejencyia nigdy się nie dopuściła; posunęła woyskowych na wyższe stopnie i rozdała znaki orderu przeznaczonego na wynagrodzenie tych woyskowych, którzy się w woynie przeciw Francyi wsławili.

Naywiększe stopnie zimna.

Dnia 25	Stycznia r. b. stopni zimna	— 6, 6
— 26	. . . .	— 2, 6
— 27	. . . .	— 0, 6

Dnia 29 i 30 Stycznia 1821.
Cena zboż rożnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr
— Przenicy	16	—	15	—	13	—	12	—
— Zyta	10	15	10	—	9	15	9	—
— Jęczmienia	7	—	6	15	6	—	5	15
— Owsa	5	—	4	15	4	—	—	—
— Jagieł	28	—	26	—	24	—	22	—
— Grochu	8	—	7	15	7	—	6	15
— Rzepaku	17	—	16	—	15	—	14	—

W Gdańsku dnia 19 Stycznia.
Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Przenicy	od Złp.	480	do	760.
Zyta	— —	310	—	360.
Jęczmienia	— —	260	—	280.
Owsa	— —	200	—	220.
Grochu	— —	340	—	380.

Bieg Pieniędzy
W Krakowie d. 29 Stycznia.

		Złp.	gr.
Czer. Zł. Holl: monetą Courant		19	20
— detto Cesarski	. . . — .	19	18
Fryd. Pruskie	. . . . — .	34	—
Luidor	. . . . — .	37	—
20to frankowy	. . . . — .	32	—
Szeliny Wiedeńskie za 100	— .	232	—
Złoty rynski Szeinami	. — .	4	21

TEATR NARODOWY.

Jutro we Czwartek, to iest dnia 1 Lutego 1821 roku, dana będzie Opera w 1 akcie z francuzkiego z Muzyką Pana Dalayrac. pod nazwiskiem: *Dwa Słowa*, czyli: *Noc Okropna w Lesie.*

Znany pod nazwiskiem *Herkulesa Północnego*, sztukmistrz Franke, który w wielu wielkich miastach, także i w Berlinie z rozkazu N. Króla, dał dowody swoiey sztuki, siły ciała i muszkułów, i na to nayznakomitsze uzyskał świadectwo, przybył tu, w podróży swoiey do Petersburga, i da kilka tylko widowisk w tuteyszym teatrze narodowym. Jest on iedynym w swoim sposobie, a Professór JPan Wadzek poświadcza iż siła raz się tylko w naturze przytrafi.

DONIESIENIA

Pisarz Trybunału I Inst: W. M. Krakowa i iego Okręgu, w zadosyć uczynieniu Art: 682 K. P. S. podaie celem zawieszenia na tablicy Izby Audyencyonalney Trybunału swego wyciąg następuiący:

Dnia trzeciego Lipca 1820 r. rozpoczął, a 10 Lipca 1820 r. ukończył Ur. Alexander Skorczyński Komornik, Akt zaięcia Dóbr Ujazd, iaki to Akt że doręczony został Wóytowi Gminy III. Okręgowey, W. Tadeuszowi Konopce, Wóytowi Gminy V. Miasta Krakowa, W. Grzybowskiemu, Wóytowi Gminy I. M. Krakowa, W Białeckiemu, Pisarzowi Sądu Pokoiu Okręgu III. Ur. Floryianowi Kossiewiczowi dnia 13. Lipca 1820 r. świadczą ich visa, wpisany w Księgi Hypoteki W. M. Krakowa i iego Okręgu pod dniem 14 Lipca 1820 r. V. II. na karcie 162 pod Nr. 52 już zaś 29 Lipca 1820 r. w księgach Trybunału od stronnicy 519 do 525 pod L. 58 o czem świadczy Oryginał zaięcia.

Zaięcie to nastąpiło na żądanie JW. Woyciecha Hrabi Męcińskiego, Senatora Kasztelana Królestwa Polskiego, Krzyża Woyskowego Kawalera, w Dobrach Włodowice w Powiecie Lelowskim, Województwie Krakowskim zamieszkałego, od którego W. Józef Kozłowski Adwokat w własnym Dworku na Wesoły, przy Krakowie pod L. 249 zamieszkały, popieraniem Exekucyi trudni się. — Exekucyia ta drogą wywłaszczenia z nieruchomości wymierzona iest przeciwko JW. Exie z Bukowskich, primo voto Hrabiny Komorowskiey, teraz W. Marcina Kęszyckiego Półkownika Woysk Polskich Małżonce, iako Matce i Opiekunce małoletniego Ludwika Komorowskiego Syna z zmarłym Wiktorynem Hrabią Komorowskim spłodzonego, na należytość do tegóż Małoletniego.

Dobra zaięte teraz leżą w Okręgu W. M. Krakowa w Gminie III Modlnickiey, iakie na teraz dzierżawią WW. Piotr i Franciszka Giebułtowscy Małżonkowie. — Dobra te składaią się z iednego Folwarku trzech pól:

1. Pole ma mniey więcey morgów 20.
2. — — — — — 35.
3. — — — — — 25.

z Łąk 4 Stawu, Młyna, Karczmy, Dworu drewnianego, Zagrodników czterodniowych 6. Zagrodników trzech dniowych 8. Komorników dzień robiących 10.

Pierwsza publikacyia warunków Licytacyi nastąpi dnia 12 Września 1820 roku przed zgromadzonym Trybunałem, dalsze publikacyie odbędą się według Art: 702 K. P. S. a o dalszym postępowaniu przez dopisanie nastąpi uwiadomienie. —

W Krakowie dnia 1 Sierpnia 1820 roku.

Kuliczkowski, Pisarz.

W dniu 25 Listopada 1820 r. iako terminie do Licytacyi przygotowawczey oznaczonym i obwieszczeniami ogłoszonym gdy nikt chęć licytowania maiących nie stawił się, Trybunał na mocy Art: 697 K. P. S. przysądził za summę położoną 108000 Złp. przygotowawczo Dobra Ujazd popieraiącemu JW. Woyciechowi Hr. Męcińskiemu i termin do Licytacyi stanowczey na dziewiąty Stycznia 1821 r. oznaczył.

Gdy z tego terminu 12 Stycznia 1821 Trybunał roztrzygnąć Oppozycyą założoną uznał przylepienie obwieszczeń i ogłoszenie przez Gazety za zapoźne, a następnie do Licytacyi stanowczey dzień siedmnasty Marca 1821 roku i godzinę 10 zrana oznaczył. Popieraiący na ten termin chęć licytowania maiących wzywa.